

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 176/22

2022 m. lapkričio 8 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-873/19 | *Deutsche Umwelthilfe* (Motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimas)

Pripažintos aplinkos apsaugos asociacijos turi galėti teisme ginčyti transporto priemonių, kuriose įrengti galintys būti draudžiami „valdikliai“, EB tipo patvirtinimą

Dyzelinėse transporto priemonėse įdiegta programinė įranga, dėl kurios esant įprastinei temperatūrai didžiąją metų dalį sumažėja išmetamųjų teršalų kontrolės sistemos veiksmingumas, yra draudžiamas valdiklis

Aplinkos apsaugos asociacija *Deutsche Umwelthilfe*, pagal Vokietijos teisės aktus turinti teisę kreiptis į teismą, Šlėzvingo-Holšteino administraciniame teisme ginčija Vokietijos federalinės motorinių transporto priemonių tarnybos sprendimą, kuriuo tam tikrose *Volkswagen* markės transporto priemonėse¹ leista naudoti programinę įrangą, ribojančią dujinių teršalų recirkuliaciją atsižvelgiant į išorės temperatūrą.

Pagrindinėje byloje aptariama programine įranga nustatytas temperatūros intervalas, pagal kurį išmetamųjų dujų recirkuliacijos kiekis sudaro 0 %, kai aplinkos temperatūra yra žemesnė nei –9 °C, 85 %, kai ji yra nuo –9 iki 11 °C, ir padidėja esant daugiau nei 11 °C ir yra 100 % funkcionalus tik aplinkos temperatūrai esant aukštesnei nei 15 °C. Taigi išmetamųjų dujų recirkuliacijos kiekis sumažinamas iki 85 %, kai pasiekiamos Vokietijoje vyraujančios vidutinės temperatūros (2018 m. ji buvo 10,4 °C).

Kaip nurodo *Deutsche Umwelthilfe*, toks temperatūros intervalas yra pagal Sąjungos teisę draudžiamas valdiklis.

Vokietijos Federacinė Respublika, prieš kurią paduotas skundas, tvirtina, kad *Deutsche Umwelthilfe* neturi teisės kreiptis į teismą, siekdama ginčyti aptariamą sprendimą, kuriuo iš dalies pakeičiamas EB tipo patvirtinimas, todėl jos skundas yra nepriimtinas. Be to, jos teigimu, aptariamas temperatūros intervalas yra suderinamas su Sąjungos teise.

Kadangi dėl šių dviejų klausimų kilo abejonių, Šlėzvingo-Holšteino administracinis teismas paprašė Teisingumo Teismo išaiškinti, pirma, Orhuso konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, siejamą su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija), ir, antra, Reglamentą Nr. 715/2007 dėl variklinių transporto priemonių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į išmetamųjų teršalų kiekį iš lengvųjų keleivinių ir komercinių transporto priemonių (Euro 5 ir Euro 6) ir dėl transporto priemonių remonto ir priežiūros informacijos prieigos.

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas atsakė, **pirma**, kad **Orhuso konvencija, siejama su Chartija**, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją **draudžiama aplinkos apsaugos asociacijai, pagal nacionalinę teisę turinčiai teisę kreiptis į teismą, neleisti nacionaliniame teisme ginčyti administracinio sprendimo, kuriuo suteikiamas arba**

¹ Tai yra *VW Golf Plus TDI* modelio transporto priemonės su Euro 5 kartos EA 189 tipo dyzeliniu varikliu.

iš dalies pakeičiamas EB tipo patvirtinimas, galintis prieštarauti draudimui naudoti valdiklius, mažinančius išmetamųjų teršalų kontrolės sistemų veiksmingumą.

Orhuso konvencijoje, siejamoje su Chartija, valstybėms narėms nustatyta pareiga užtikrinti veiksmingą teisminę apsaugą ir draudžiama iš tokių asociacijų atimti bet kokią galimybę prašyti patikrinti, kaip laikomasi tam tikrų Sąjungos aplinkos teisės normų.

Antra, dėl aptariamo temperatūros intervalo Teisingumo Teismas priminė, kad dėl identiško temperatūros intervalo jis jau yra nusprendęs², kad **įtaisas, kuriuo išmetamųjų teršalų ribinių verčių laikymasis užtikrinamas, tik jeigu aplinkos temperatūra yra nuo 15 iki 33 °C** ir važinėjama mažesniame nei 1 000 metrų virš jūros lygio aukštyje, **yra „valdiklis“**.

Pagal Reglamentą Nr. 715/2007 draudžiama naudoti išmetamųjų teršalų kontrolės sistemų veiksmingumą mažinančius valdiklius. Vis dėlto, kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, **valdiklis gali būti pateisinamas, tik jei nustatoma, kad jis yra griežtai būtinas siekiant išvengti didelės tiesioginės grėsmės varikliui dėl pažeidimo ar avarijos, kurią sukelia išmetamųjų dujų recirkuliacijos sistemos sudedamosios dalies netinkamas veikimas, – tokios grėsmės, kuri kelia konkretų pavojų vairuojant transporto priemonę, kurioje įrengtas tas valdiklis**. Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar taip yra.

Be to, Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad **toks „būtinumas“ naudoti valdiklį egzistuoja tik tada, kai šio įtaiso ar transporto priemonės, kurioje jis įrengtas, EB tipo patvirtinimo metu nėra jokio kito techninio sprendimo, kuris leistų išvengti tiesioginės variklio pažeidimo ar avarijos, dėl kurių kyla konkretus pavojus vairuojant transporto priemonę, grėsmės**.

Bet kuriuo atveju Teisingumo Teismas priminė, kad net jeigu minėtas būtinumas egzistuotų, **valdiklis yra draudžiamas, jeigu įprastomis eismo sąlygomis turėtų veikti didžiąją metų dalį**. Jeigu toks valdiklis būtų leidžiamas, tai galėtų reikšti, kad išimtis taikoma dažniau nei draudimas, taigi būtų neproporcingai pažeidžiamas pats išmetamo azoto oksidų (NOx) kiekio ribojimo principas.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) ir jo [santrauka](#) nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Likite su mumis!

² 2022 m. liepos 14 d. Teisingumo Teismo sprendimai *GSMB Invest*, [C-128/20](#), *Volkswagen*, [C-134/20](#), ir *Porsche Inter Auto ir Volkswagen*, [C-145/20](#) (taip pat žr. [PS Nr. 124/22](#)).